

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ES SZÉPHODALMI HETILAP.

Me jelenik minden vasárnap.
Füzetesi árát: Egész évre 8 kor, Félévre 4 kor, Negyedévre 2 kor.

Felolvas szerkesztő:
Dr. SZÁNTÓ SAMU
úgyvéd.

Nyitólíri cikkek soronkint 49 filléret küldtetnek.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési díjak a legelőbbban számítatnak.

A törvény.

El kellene tiltani a népnek az újság olvasást, sőt még a szóbeli hírek elterjedését is meg kellene akadályozni, mert az a mit ezekből most olvashat, hallhat a magyar, veszedelmes gondolatokat kelthet föl agyában, mely teljesen alááshatja a létező jogrendet.

Kisgyermekkorunkból az eleini iskola padjaitól kezdve fel a legfelsőbb iskolák, egyetemek előadói székéig azt tanultuk eddig, hogy a törvény egy szent, sérthetetlen s megdönthetetlen igazság, melyet tisztelni s megtartani kell a legmagasabbtól a legalsóig mindenkinek széles e hazában. És sokban kellett az anyagi igazság rovására hátrányokat szenvedni csak azért, mert a törvény formailag mást rendelt. Biróságaink örökké a fenn álló törvények értelmében ítélkeznek, sokszor ki is tejezik hogy bár esetleg a méltányosság, a humanizmus mást dikálva, a törvény rendelkezéseitől eltérésnek helye nincs, sőt

még a törvény nem tudásával sem mentheti senki sem magát

Es aki most újságot olvas, a ki a szállbongó híreket füleivel fellogja, azt kell tapasztalnia, hogy az a törvény mégsem oly szent, mégsem oly megdönthetetlen bástya, mert ime traga az ország legfőbb hivatalnokai, magyar királyi miniszterelnök, az ország törvényhozóinak legnagyobb része, az ugynevezett szabadelvűpárti képviselők nem respektálják azt s azt mondják, hogy az évezredek magyar alkotmány csak mellékes forma, a melyet a mindenkor hatalom kedvéért büntetlenül lehet megsérteni. Es ugylátszik igaz van a magyar köznépek mikor azt tartja, hogy a törvényt csak a kiesnyeknek kell megtartani, a nagyok azon könnyen tullezik magokat. Nagyon veszedelmes precedenset teremtenek azok a tisztelt urak odafon, ha a saját magok által alkotott törvényt ekképen tartják meg. Nem kell csodálkozom azon, hogy a biróságok előtt a törvény meg nem tartása miatt naponkint annyi bünös ember áll,

ha az ország házában kezeiket véresre tapsolják a nép képviselői — köztük a jogot tanító egyetem tanárai — a miniszterelnök törvény mellőző bejelentésének. Es nem akadt egyetlen egy ember sem abból a nagyszabadelvű táborból, amely oda kiáltotta volna a szentségtörőnek contraidillók! Nagyon szomorú jelensége az időknek, szomorú jellemzése a magyar nemzetnek!

Es lehet-e csodálkozni, ha ilyen körülmények között a nemzeti párt puritán vezéro gróf Apponyi Albert vágja oda a miniszterelnök szemébe, hogy a törvények mellőzésével meghozandó határozatokat ő kötelezőnek, törvényerejűnek el nem ismeri!? Hiszen minden jogi Káté a törvény delimitóijába legfőbb kellékek jelöli meg, hogy a törvényes formák betartása mellett hozatott legyen, ha tehát ezen formák be nem tartatnak törvényeket alkotni csakugyan nem is lehet. S még csak nem is lehet kárhóztatni Gróf Apponyit ezen kijelentéséért. Ellenfelei a szabályos formák között

Egy asszonyról.

Mint, a bibajos tavaszi napon
A hogy a lenge csökdöső szél
Susog a mezőn pajzán, kedvesen,
Es a virágról, virágra kel
Bárszony, igéző szép ajakadról
Ugy száll a sóhaj, edes beszéd.
O e szó mennyi tündér-almat szól!
Es mennyit romból ez szerteszét!...

Miut, a szomorú, méla füz ág
A hogy ráborul holdas éjjel
A fehér lilyom szűz kelyheire,
Itason, vágyon, égő kéjjel:
Puhá, vakító hóvállaira
Ugy borul lágyan aranyhajad.
O e haj mennyi tündér-almat szól!
Es mennyit, mennyit szétrombolhat!...

Mint, a ragyogó, tüzös csillagszem
A hogy oda lenn a kék égen
Leszorja fényét titokzatosan,
A néma, csendes, ezüst éjen:
Szép két szemednek bódító fénye
Ugy járja át a szívet, lelket.
O e szem mennyi tündér-almat szól!...
Es mennyit sárba, romba dönthet!...

Mint, a gyöngykoras eszesőgo habján
A hogy ring bajjal a kis virág,
Melyet nullatott a parton álló
Ezerlevelű vadrózsa ág.
Puhá lepteid, árcsu tenneted,
Ugy ring edesem, örömbenem!
O e a tenned mennyi almát
Es mennyit tép szét beservec.
Csop.

Alkalmatlanság.

Az ember, bizonyos Szécs Zakot otthon maradt a munkaról Szent-Rozsánnapján. De nem azért, mert hogy ez a nap valami jeles imnepnap volna, hanem mert a feleséget Rózáliának kinyák egy adozik neki annyi tisztelettel, hogy a nevenapján nem megyen dolgozni. Ambátor azért nem telenkedik az ember, mert egyet mást eligazít a haznál hamar meg lehet unni az egyhangu pipáást, továbbá az ablakon való katele nézgelődést. Ezért aztán azon gondolkodik, hogy hát mi is hiányzik háztól olyasvalami, amit ő is megtud csinálni.

Es észébe jut, hogy nini, az asszony panaszkodott a multkor, hogy főzés alkalmával a tűzhelyen felejtette a főzőkanalat, aminek télig elegend a nyele. Nem lehet olyan jól használni, mint annak előtte, amikor nem eset meg vele, hogy belekapott lang.

Rózália, csinálok neköd kanalat.
Jó lesz. Mondja az asszony.
Mir vómi akartam a piacon.

Minek prédálnánk rá a pénzt?

Es ebben igaz van Zakornak. Mert nem szükséges, hogy az ember pénzt adjon azért, amit maga is megtud csinálni. Azt tartja Zakar hogy hát azért adott a fölséges Ursten észet az ő fiainak, az embereknak, hogy gondolkodjanak vele. Továbbá: ha az a Felsőmagyarországból szalajított tot anyai ki tudja faragni azt a főzőkanalat, hát mért ne tudná azt Zakar is?

A bicskát megélesíti az ember s egy tölgyzadarabot kerit elő valahonnan a padlássarokból. A bicskával faragni kezd s a

létrejött törvényt perbonatkálják ő pedig azokért beszél, melyeket az erőszak hozand létre.

Ebben az örült chaosban csak egynek örülünk. annak, hogy Csikvármegyét nem illetheti vád az alkotmány tisztás nagy munkájában. S Jog, Törvény, Igazság aegise alatt megválasztott négy képviselőből ma már csak egy maradt meg kormánypártinak. Egy önként átlépett a nemzeti jogokért küzdők táborába, az elhunyt másik kettő helyébe pedig a csiki választók ültettek olyanokat, kiknek jelszavuk most is a jog, törvény s igazság s akik a törvényt magok is megtartják, küzdenek, csak hogy azok mások által is megtartatnának.

A politikai kibontól.

Még mindig nincs kibontakozás. A helyzet ugyan e héten már tisztázódott, világosabbá lett a kormányelnök szándéka, de semmivel sem világosabb. A márciusi indítvány került ismét napirendre a helyzethez készült átalakítással, mely a szó legszorosabb értelmében behozza a klotür egy esztendő tartamára mindaddig, míg a házszabályrevízióval elkészülnek, a mi ezen indítvány alapján ismét nem lesz nehéz, hiszen 50 képviselő kívánására az elnök a vita félbeszakításával bármikor elrendelheti a szavazást. S hogy ne akadna bármikor is a szabadelvű pártban 50 ember, a ki majd a dicső szavazást, képviselői jogának ezen legszebb megnyilvánulását fogja követelni. S minthogy a kormánypárt mindig csak azt akarja, amit a kormány akar, természetesen a kormány minden javaslata törvényre fog emelkedni. Hát nem jobb s olcsóbb lenne e helyett megszüntetni a parlamentet, rábízni a minisztertantra a törvények alkotását elmaradna legalább a nagy hűhő semmiért s az ország is megsporolná az országgyűlés drága költségeit.

tögyfadarab lassankint formálódik. Még csak egy kis pálcika, amelynek a végén bukó van. A bukó kezd kibébedni, ahogy Zakar itt is, ott is lenyes belőle a bicskával.

— Fogy a bunkó. — Mondja Zakar az asszonyknak s még azt is hozzáteszi, hogy a déli levest már az új főzőkanállal lehet elkészíteni.

Ugy indult a dolog, hogy Zakarnak igaza lett, amennyiben a bunkó kezd laposodni. A bicska olyan műveleteket végez rajta, hogy felveszi a kanál alakját... Már készen is van egészen, csak egy kissé darabos. Ezen is lehet segíteni. Valamikor a gyerek kiverte az ablakot, annak a darabjai, már mint az üvegdarabok elég jó szolgálatot tesznek a kanál érdekesebb részeinek megismisítésára.

Elkészült a kanál, ott van az asszony kezében.

Még a piacon se lehet különbet venni.

Hát nem is igen lehet.

A klotür mellé szép rendben sorakozik a parlamenti rendőrség, ami még Ausztriában sincs meg, pedig ott székekkel dobálják egymást a képviselők és sok más hasznos intézmény mely biztosítandja a kormánypártnak az örökös uralmat s a husos fizék melletti nyugodt pihenést.

Szégelyük nagyon, hogy székeley képviselő volt az, aki ezen indítványt a ház elé terjesztette. Dániel Gábor, kinek ősei hajdanában egész más szerepet vittek a nemzet történetében.

Husztalan emelkedtek fel ellene a parlament legjobbjai a leghatásosabb érvekkel szólásra, Gróf Apponyi, Hock, Eötvös, Kossuth Ferenc az ősz Thaly Rakovszky, Polonyi, Gróf Tisza a legcinikusabb grombaságokkal választott a hazafias érzés megnyilatkozásaira, összes indítványait visszavonta, a haddakat maga mögött felegette s egyedül Dániel Gábor indítványát igyekeznek keresztül hajlani. Hogyan? Az még a jövő tilka. Beszélnek arról, hogy a szabadelvű párt szavazást kér s a vita megszakításával emelik határozattá az indítványt, de beszélnek arról is, hogy a képviselőházat fölcsatolják s az új választáskor annak kétét olyanra alakítják, a melyikkel mindent keresztül lehet majd vinni.

De az erőszak megteremtette már az első örvendetes gyümölcsöt, az ellenzék koalícióját is. Mindenik ellenzék sőt az olyan nagyon húzódozó Kossuth párt nagy része kívánja ezt s az e heti ülésekből kilátszott, ha nyilvánosan nem is korportáltatott az, hogy az ellenzék majdnem minden tagja szolidaris egymással. Ily erős falanxot nehéz lesz Tiszának áttörni s mint különösen az új pártban tudni vélik, nincs más menekvése, minthogy vagy bukik vagy feloszlatja a házat.

A nemzetre apellálnak. Reméljük, hogy ez a nemzet még nincs annyira elkorcsosulva s megfogja adni a méltó választ a törvénytiszteletre. Az ellenzék ebben annyira bizik, hogy ez esetre még az ideemilyit is hajlandó megadni Tiszának, csak hogy a választások kiírása által az ex-lex állapot elkerültessek.

A kanál készítése meg volt. Most már más valami foglalkozást kell keresni, amivel elmotyog az ember, amíg elkövetkezik az este.

Például gyümölcsöző székelt kellenék csinálni, mert a mi volt, az már elromlott... Öregök váltak a csontjai — mondja Zakar Vagyis, hogy már a lábak elkorhadtak s hasznavehetetlen lett a szék... Anyag: vas-tag lécek és deszka pallók találhatnák Zakaréknál, csak hogy az van a dologban, hogy az ember egyedül nem végezheti el, mert fűrészelni is kell. E végből találgatni kell, hogy melyik szomszédban lehet otthon az ember, akit át lehetne hívni fűrészelni segíteni.

Eszbe jut Zakarnak, hogy a balföldi szomszéd, bizonyos Bóth Gördi Énok, a kinek egyébként ő szerintük Nagyszakállu Énok, lenne a neve, mert takarassági szempontból ez ember nem borotválkozik s így nagyra nőtt a szakálla, odahaza tartózkodók állandóan, mert otthon való foglalkozása a

Távirati értesülésünk szerint már meg történt a merénylet. A képviselőháznak legutolsó pénteki viharos ülésén este 10 órára megszavazták a Dániel-féle javaslatot. Ugy látszik még sincs olyan nemzet- és alkotmány ellenes propositió, melyet a miniszterelnöki széken ülő diktátor csatlósaival győzelemre ne vinne. A többség egy tehetetlen szavazóegyp szerepét játssza. mint a Caesarus idejében súlyedő Rómának a senatusa. Nem némes nemzete sorsáért. Veszeszen el minden, csak a tanácsosi és jól jövedelmező bizottsági állások maradjanak meg! Recsegnek, ropognak alkotmányunk védő bástyát Nem, nem a vasközéppont, őket össze, hanem a mindenre kész többség. Igazán parodia, hogy ezt népképviselőnek és határozatként a nemzet akaratát megnyilatkozásának tekintik. A nép nevével ilyen csaf jätkök még nem üttek soha. A nép azonban fel fog ébredni, mielőtt még bilincsekbe vernék alkotmányos szabadságának biztosítékait. Felháborodásban elcsépri, összeléporja azokat, akik még alkotmányunkat is, osztrákká, abszolutizmusát akarják tenni.

A népoktatási törvény javaslat.

A fogylmi hatalom tekintetében is meglátszik a meghátrálás a nemzetiségi egyházakkal szemben. Míg ugyanna az állam érdekkörébe illő fogylmi vételegek megtorlása az erdelti javaslat szerint kizárólag a közigazgatási bizottságok hatáskörébe volt utalva, a mostani módosított javaslat már enged a negyvennyolcól és nem zárja ki, hogy a felekezeti tanítóknak az állam érdekkörét sértő fogylmi esetekben is az illető egyházi főhatóság saját szabályai szerint járjon el és hozzon fogylmi ítéletet. Ezen változtatásnak sem lehet józanul más okát adni, mint a nemzeti-egyházak befolyását, amelyeknek ez által sikerült az állam fogylmi jogkörét megszorítani. Hogy ezen egyházi hatóságok ezen jogokat lehetőleg ki fogják aknázni, az magától értetendő dolog s ha más egyebet nem is tehetnének, de mindent el fognak követni, hogy az eljárás elhúzzák és elposványosítsák. Ilyen körülmények között az állam fogylmi hatalma meglehetősen szűk teret szorult és aig több iránykhatalmónál.

paprikatörés. Az a foglalkozása Nagyszakállu Énoknak.

Izen Zakar a szomszédnak, hogy hét gyűjőn át mővába segíteni fűrészelni. Amire azt izeni vissza Nagyszakállu Énok, hogy hát szivesen, azonban nem mindjárt, mert még dolga van, ami sürgős s eltart másfél-óra hosszág, a paprika szitálás nem lehet abba hagyni, mert a finom porját kifújja a szél a szitából, ami pedig kár.

Hát jól van, ha nem jön a szomszéd csinál addig más valamit Zakar. Például meg keni a faricska kerekit, mert nyikorgogni szokott, amikor lekopott a tengelyről a szalonmászár.

Továbbá az órát is megkeni olajjal, mert a por becmert a kerekék közé s a sétáló megállt az éjszaka. És más éféleket végez.

Egyszer csak jön ám a szomszéd, a Nagyszakállu Énok és azt mondja, hogy fűrészölhetünk. Ahogy hozzáfognak, a mun-

Az elmondottakból kitűnik, hogy a törvényjavaslat legzserényebb nemzeti igényeket sem elégti ki. Hiszen azért nem volt érdemes olyan nagy hihét csapni, ezért nem volt érdemes a kedélyeket felingeríteni mert ugyanezen eredményeket a régibb törvények, különösen a magyar nyelv kötelező oktatásáról szóló 1876: XXVIII. t. c. becsületen és szigorú végrehajtásával is elérhető volna. És viszont bizonyos az is, hogy még ezen törvény javaslatba foglalt rendelkezések fognak veszteni erejükből a végrehajtásuk folyamán. Az eddigieknél szigorúbb intézkedések ép úgy papíron fognak maradni, mint az eddigiek, amit nem is csodálhatunk, hiszen ezen javaslat végrehajtása oly óriási ellenőrző apparátust kívánna, amilyennel a magyar állam távolról sem rendelkezik még akkor sem, ha a tanfelügyelők számát megkétszerezi, a személyzetüket megszorítja. Egyáltalán az egész törvényjavaslat úgy van megtervezve, hogy jóformán csak megtörteli intézkedéseket tartalmaz, míg a praeventív intézkedések tere nagyon szűk. Pedig józan közigazgatásnak a praeventio az első és legfelsőbb célja, a megtörtelés lehetőleg csak térsé szorítandó. A praeventio nem csak jobbá, egyszerűbbé és olcsóbbá teszi, de sokkal olcsóbbá is teszi a közigazgatást míg praeventio nélkül szinte olvíselhetetlen teherrel nehezedik a polgárra és óriási ellenőrző apparátusának foggva rendkívül pénzügyi áldozatokot követel.

De taktikai szempontból is kifogásolandó a törvényjavaslat, mert felkorbácsolta a szenvedélyeket, felzavarta a nemzetiségi túlsók igazgatási révén a kedélyeket, a nélkül, hogy ebből nemzeti szempontból valami különös hasznunk volna. Ha a kormány a magyar nemzeti eszmét a javaslatban mindentül keresztül vitte volna, akkor sem talált volna es a javaslat sokkal nagyobb elmozdulásra a nemzetiségi részéről és legalább egyszerűségekorra biztosította volna a magyar faj nyelvének, mint állampolyvnnék érvényesülését. Ezen alapon az eleterőtől dazadó imperális törekvésekkel telt új Magyarország sokáig úgy som maradhatna meg, mert saját maga rakta akadályokat haladása elé. Mi értelme van tehát annak hogy kőzser vagy háromszor is felkorbácsoljuk a hullámokat, midőn egy csapásra is végzestünk.

kában csak úgy reng az Enok szakállá. Azt mondja neki Zakar, hogy adja neki a szakállát.

— Mit akar kend vele?

— Kőll nekőm. Csinální akarok belőle valamit. És azt mondja Zakar, hogy ha sajnálja Enok azt a heti öt krajcárt a boróvállkozásra, hát inkább megboróválja ő. Ért hozzá van borótvája is.

És mert Enok úgy beszél, hogy nem a maga szépítéséért hagyta nagyra nőlni a szakállát, hanem mert sajnálja hetenkint a boróvállnak járó 5 krajcárt, Zakornak nem kell sokáig beszélni a szakáll végett, hogy azt vágassa le Enok és adja neki.

— Ha nekőm adja kend a szakállát, csinállok belőle valamit. Kettő valamit. Az egyiket nekőm, a másikat kendnek. Az is pénztakarítás lösz.

E gyámölcszsedő szék estefelére megcsinálódott. Enok elment haza, Zakor pedig vacsorához látott. A vacsora az új főzőkannálal készítettett. Evés közben egyszer csak

Azt senki sem kívánhatja, hogy egyszerre térjünk át a kizárólag magyar tan nyelvű népoktatásra, de igenis föltétlenül szükséges és célszerű már most kimondani azt, hogy pl. 5 vagy 10 esztendő múlva ez országban más nyelven, mint magyarul oktatni nem lehet. Némi átmeneti idő okvetlenül szükséges, főleg azért, mert eddig nem adunk alkalmat arra, hogy a nemzetiségi tanítók a magyar nyelvet teljesen elsajátítsák.

A javaslat egyelőre még csak bizottsági tárgyalás alatt áll annak megváltoztatása tehát még mindig feltesleges. Reméljük és hisszük, hogy a magyar törvényhozásban lesz annyi huzafőleg politikai érzés és előrelátás, hogy a javaslatot módosítani és hiányait pótolni fogja. Elvárjuk a nemzeti állam képviseletéről küldő képviselőktől, hogy a magyar nyelv jövőbeni kizárólagos használatára és a tanítóképzők államosításának statálására minden erejüket és befolyásukat latba fogják vetni.

Dr. Ludwig Rezső.

A székely akció vezetőihez.

Irta: Sassi Nagy Lajos.

Csikszerecla, nov. hó.

A szegedi Székely-Társaság, mely a székely testvérek erkölcsi és anyagi támogatása céljából alakult, s a mely a múlt évben székely háziipari cikkekből minden tekintetben kitűnően sikerült karácsonyi bazár rendezett, arra kéri a székely akció vezetőit általában miundekeket, a kik a maroknyi erélyi magyarrág ügyet szívükben viselik, hogy az alábbi kéremét a lehetőségie teljesíteni sziveskedjenek:

Társaságunk a tavaly a bazár létesítése alkalmából olyan tapasztalatokat szerzett, a melyek méltán megérdemlik a szélesebb körben való figyelmet, sőt azt is, hogy ez eszmét a gyakorlatban megvalósítsák.

Tapasztalataink a következők: A karácsonyi székely bazárokat legcélszerűbb december elsejétől december végéig rendezni. A dec. 15-től január 15-ig való kevésbé praktikus. A vásárló közönség ugyanis jóformán csak karácsony előtt vásárol. karácsony után kevésbé, mert részint kikötéseket, részint kezd leszokni az új évi ajándékvételről. A cikkeket felérésben gyermekjátékok, felérésben praktikus, olcsóságleti tárgyak legyenek. Ezekből óriási a kereslet. Nagyon kaposak az egy-két koronás apró tárgyak, azok, amelyek székelyletre és ajándékozásra alkalmasak. Ilyenekből nagyon sokat kell előállítani részint

a karácsonyi bazároknak, részint állandó boltok számára.

Égetően szükséges tehát több székelyföldi játékgyár felállítására. Hazánk sok milliót köli gyermekjátékra, s ennek kilenc-tizede külföldre vándorol, mert nekünk a marosvásárhelyi, bírtfal, szelánai (Hont-negyec), fegyveres clovojnica és fegyverneki kisbélb rangu játékgyáraink kivül egy nagyobb szabású gyárunk sincs. Szükséges továbbít, hogy részint a marosvásárhelyi kamara, részint a székely-társaságok gyűjtése révén, papok, tanítók, jegyzők stb. negédközönsével, már jó előre összeszedjék, fatúról-fatúra járva, a szegény emberektől a gyermekjátéknak alkalmas szekeret, babut, lovacskát, gyermekbutorféléket, hogy idejkorán piacra kihirdessék. E végől a kamara, a kormánybizottság s a székely-társaságok állami vagy társadalmi segélyt utján olyan pénzalapról gonoszkodjanak, a melyekből az elküldendő cikkeket arát előre kifizesethessék. E nélkül lehetetlenség boldogulni. Az eddigi gyakorolt módon inkább a jobb modu iparosok és kereskedők megittintak.

Gondoskodnia kell továbbá a nevezett faktoroknak arról is, hogy az árak megszabása egyenletes és mindig oleó legyen, továbbá, hogy eskákis praktikus és specialis cikkeket keriljenek piacra, nehogy a nem székely iparosok jogos panasza fakadjanak.

Gondoskodni kell továbbá állami és vasuti kedvezményekről is. A szegedi bazárra küldött tárgyak pl. 50 százalékos vasuti engedményben részesültek, azonfelül némelyek állhatatszécsége ingyen helyiséget, fuvarit, fölserelést biztosított a bazár számára.

Különösen kaposak voltak a gyermekjátékok tulipános ládák, gyermekbutorok, a kulcszsergi, székely és hátfalusi eszangó női munkák, a Filep Dezso anyagáru, a kamara gyűjtött kosarak, gyékény-, szatyor-árka, a háziartási cikkeket, a taplóárak, a Sác Andráné egy koronás mezeskalácsai, a kulacsok, a fenyőcukorkák, a csenge-szöngyecske stb.

Társaságunk tehát ezuttal azt kéri a székely akció vezetőitől, hogy mielőbb gondoskodjanak a karácsonyi ajándékoknak alkalmas tárgyak s főképe a gyermekjátékoknak a fönt említett módon való gyűjtéséről, hogy azokat a bazárban, vagy kereskedésben elhelyezhesseük a eladásukról gondoskodhassunk.

Biztosra vesszük, hogy ott, ahol székely-társaságok vannak a ahol ilyen bazárokat már eddig is uttőfőül szolgáltak mint Budapest, Aradon, Debrecenben, Szegedben: nagy siker fogja a nemos munkát jutalmazni. De az iparpártoló szövetések és egyesek buzgalma révén érdemes volna a többi nagy városokban is kísérletezni. Hiszen ma már a társadalom kezdti a székelymentés magyar nemzeti fontosságát felogni a hovatovább jobban pártolja a székely fűrdőket és ásványvizeteket is. Az idén pl. tizer rendezendő vendég látogatta a székely fűrdőket s ennek majdnem a fele a fővárosból s az Alföldről telt ki. A kitünő és olcsó ásványvizek is szépen hódítanak. A szegedi székely ásványvizraktár is megnyílik tavaszra a horvátok, a málnai Mária, a sepsibodoki Matild, a hibarcfalvi Baross vizek már is szép fogyasztásnak örvendenek.

Fő! tehát a nemos munkára! Mert a hazai ipar nem szót, nem irást, hanem tetteket óhajt! Ne ereszessük be a kissebölünk az idegen portókat! Így csinálhatjuk meg leg hamarabb az önálló vámtérfelületet.

H I R E K.

Áthelyezések. A hivatalos lap legtöbb száma szerint a földmivelségi miniszter Fehér Sámuel tölgyesi m. kir. állatorvost Körösbányára, Klima Rezső m. kir. állatorvost ugyanonnan Toldycsbe helyezte át.

Az igazságügyminiszter csikszeredai Szopos Lajos járásbírósi aljegyzőt a kizárólagos helyi kir. törvényszékhez helyezte át.

Danió Oszkar.

jön ám az Enok fia s ujságpapírba gnyólve hozza az apja szakállát. És mondta neki Zakar, hogy mond mög gyerek az apádnak, hogy azt a valamint majd megcsinálom belőle...

Harmadnapon, vasárnap átbállag Zakor a szomszédhoz.

— Ma vasárnap van. Ünneplő eszmát huz kend... Elnán-c, adok kendnek egy kenőkéfé... mondta s nevetve tette hozzá.

— A kend szakállából való.

Csóválta a fejét Enok. Nézet Zakarra. — Ejnye, ejnye... Csakugyan okos embőrend. Még a szakállambul is alkalmatosságot csinál. Kenyő alkalmatosságot, kfeft.

Hát csak azt akartam mondani hogy sok paraszti ember maga csinálja meg a házhoz szükséges némely tárgyakat. Példa erre a Szűcs Zakor által Tóth Pördi Enok szakállából készített kenyőkefe.

A gyergyói független választók ötvözlése. A budapesti lapkiadók szövetsége Sümegi Vilmos országgyűlési képviselővel történt megválasztása alkalmából tiszteletre méltó szertartás bankettet rendezett. Számos tőszázan éltek a gyergyószentmiklósi új képviselőt, a kinek megválasztása a függetlenségi eszmék térhódítását jelenti. Az ünnepek nem feledkeztek a gyergyószentmiklósi választókról sem. Nekik köszönhető, hogy az ellenzék lobogója diadalt aratott. A bankettetöz közönség ezert lelkes táviratban üdvözölte a gyergyószentmiklósi függetlenségi választó-polgárokat.

Tél. Egy hét óta felér hólepel takarja a földet. Leluholt a hó és ennek nyomában kemény dermesztő fagy állott be, az emberek pedig dideregve, mélyen legombolozkodva járnak kelnek az utcákon. Tagadhatalanul itt van immár a tél, mely az idén bizonyára nehezebb lesz, mint volt máskor. Kevesebb a kenyérnek való, a törökbuza, burgonya; kevesebb a jószág telegese is, s a mi van az drága, megfizethetetlen. Így a szegény ember ez idén még szegényebb lesz. Mit tegyünk ilyen sanyaru télen át? Elmékedni az elmúltakról, a rossz időről, gyenge terméssről késo. Vigasztalódjunk, hogy talán jobb lesz a következő esztendő és főleg rendezkedjünk be, hogy eléjét vegyük a hasonlónak. A székegy lakás vezetői, papjai, jegyzői pedig használják fel az időt a nép tanítására. Szeressék a népet! Vessétek és irányítsák, mely halás lesz, hacsak valamit is elsajátított tőlük.

A vármegye közigazgatási bizottság ülése. A vármegye közigazgatási bizottsága Mikó Bálint főispán elnöklete alatt e hó 14-én tartotta rendes havi közgyűlését. A tagok majdnem teljes számban jelen voltak. Az új főjegyző Fejér Sándor ezutal teljesítette először az előadói tiszteket, a jegyzőkönyvet Lázár Miklós vezette. Miután az elnök üdvözölte az új főjegyzőt, megnyitotta az ülést, melyről röviden a következőkben számolunk be: A közegészségügyi szakelőadó jelentése szerint a közegészségügyi állapot október havában a megelőző havinál is kedvezőbb volt, a halálozások csökkentek, járványok pedig elő nem fordultak. A pénzügyigazgató jelentette, hogy az adóbevételési eredmény a múlt év megfelelő időszakához képest elég kedvező volt, amennyiben október havában egyenes adókban 66746 koronával hadmentességi díjakban 1569, több gyűléteikkel 10369 koronával több folyt be, mint az előző évek ugyeazon havában. A m. kir. pénzügyminiszternek azon rendelték, hogy a jövő évi adóvételések körül való teendők teljesítésében a pénzügyigazgatóság és a községi közegek érdekes támogatásban részesítsenek, a járási főszolgabírnak kiadatott. Megelégedéssel fogadta a közigazgatási bizottság a kolozsvári posa és táviradigazgatóság azon átiratát, hogy Csikszentimrén egy postal ügynökség létesített. A bizottság a csikbalánbányai rézüntvek igazgatóságának azon kérésére, hogy a bányatelepen egy csendőrsnek felállítására eszközölködjék ki, a döntést egyelőre elhalasztotta. Nevezetesen Szentdomokos községben, melyhez Balánbánya is tartozik, egy csendőrségi őrs szervezését a helygymiszternél már úgy is javaslatba hozta, mely ha felállítatik, a közrend és közbiztonság megvédésére szükséges szolgálattel Balánbányán is teljesítheti majd. A budapesti államvasutak igazgatósága tagadólag felelt a közigazgatási bizottság azon kérésére, hogy a Csikszeredából naponta reggel Sepsiszentgyörgy felé kőzlekedő 7963. sz. tehervonat személyzállitásra is berendeztessék. A bizottság emellogva elhatározta, hogy kérésével egy kérésével egy felirattal a kereskedelmi miniszterhez fordul. A gyergyókiényfalvi anyoknyóvi kerülteben megüresedett anyakönyvezetői állásra Csató János körjegyző kinevezését hozza a bizottság a miniszternél javaslatba. Menasz község egy csendőrsnek ottan való felállítását kérte. Szervezését a bizottság felirattal ajánlani fogja a helygymiszternél. Pár néző-

rendőri hihágási ügyben meglebbezzel elsőfoku határozat elhíttése után Bocskor Béla tisztifőgyész interpellációt intézett a helyettes pénzügyigazgatóhoz az iránt, hogy hajlandó-e felfüggeszteni a végrehajtást a vármegye magánbirtokaira kirótt illeték-egyenérték adokra mindaddig, míg beadott lebbebbezzel a közigazgatási bíróság el nem intézi? Válaszában megígérte a pénzügyigazgató helyettes, hogy a végrehajtás fogatartását felfüggeszteni. Még néhány adógy letárgyalása után az ülés végt ért.

Tanítói gyűlés. A csiki róm. kath. tanító egyesület felcsiki fődkörre 1904. nov. 9-án tartotta rendes ösi gyűlést Csikszögödnön, melyen az egyesület tagjai teljes számban részt vettek. Vendégek voltak: Méll. Mikó Bálint főispán, Orbán Vilma, Hajnó Bert, Márton Gizella, Holló Anna nőtanítók. Nagy Bálint isk. szék. el. Demény Lajos és László Ignác isk. szék. tagok. Gyűlést megelőzőleg az iskolás gyermekek a megjelent tagok és vendégek szentmisét hallgattak a helybeli templomban. Szentmise után a tagok Salló Albert zsogdó k. tanító tanítását figyelték meg, mely alkalommal az 1-5 osztályos növendékeinek az „Ira olvasásból” a főnomika alapján az „r” betűt ismertette. Tanítás után kezdetét vette a gyűlés, melyet Rádú Benjamin elnök nyitott meg. Gyórpál Berta jendfalvi tanító szepen szavaltta „A honvéd özevgye” című költeményi Arany Jánostól. Ambrus Ferenc madarasi k. tanító „A kis gyermekek lelki életének jellemzéséről” tartott érdekes felolvasást, majd Ranc János csiknyboldogasszonyi alessp. pleb. tartott beszámolót.

A gyergyói r. k. tanító-egyesület ösi rendes közgyűlése 1904. évi november hó 24-én reggeli fél kilene órától kezdődőleg a gyergyószentmiklósi róm. kath. középonti népiskolánál fogja meg tartani a következő tárgysorozattal: 1. Fél kilenc órákor szent mise hallgatás. 2. Gyakorlati tanítást tartanak: Péterfi Lajos a középonti V. fu osztályban történelemből, Márton Gábor a középonti II. fu osztályban számtanból és Ferenc Balázs a felszegi I-5 osztályban beszéd ért. gyakorlatból. 3. Elnöki megnyitók. 4. a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 5. Énekpróba. Venci Sante. 6. Gyakorlati tanítások bírálatja és módszertani viták. 7. Józsa Sándor beszámolója a nyári sonlyói nagygyűlésről. 8. A bíráló-bizottság jelentése a beérkezett pályamunkákról és a díj kiadása. 9. Aelnök és egy választmányi tag választása. 10. Ünkenzpözköri jelentések. 11. Jelentések és indítványok.

Haladás. Mint értesültünk vármegyei kereskedői Csikszeredában egy múmalom felállítását tervezik. Igazán csak szerény gazdasági viszonyainkat jellemzi sajnálatosan, hogy list tekintetében eddigéle a brasói és sepsiszentgyörgyi múmalomokra voltunk utalva. Annál nagyobb örömmel üdvözöljük tehát az életre való tervet, melynek minél gyorsabb és minél sikeresebb megtestesítését ösztönten kívánjuk.

Az új román vámtarifa. Az új román vámtarifáról a következőket jeletük Bukarestből: A román kormány terve, hogy az új vámtarifát október 14-én lépteti életbe, diplomáciai tárgyalásokra adott alkalmat egyrészt a román és német kormány között, másrészt Aukarest és Bécs között. Ez esetben sok olyan áru, melynek váma a most érvényben lévő szerződésben nincsen megkötvé, jóval magasabb vámtétel alá esne. De Berlinben és Bécsben arra utaltak, hogy az ilyen eljárás nem volna öszszegyezhető a szerződéses államok iránti loyallissággal. A román kormány engedett is, megígérve, hogy még december 14-ike előtt megváltoztatja a parlamentben a kérdéses törvényt s hogy elhalasztja az új tarifa életbe lépését. Ily módon nem lesz szükséges az új szerződés megkötéséig való időre provizóriumot kötni, ami különösen Ausztria-Magyarországra nézve bir

fontossággal Román diplomáciai körökben foglalkoznak a kereskedelmi szerződések felmndásának a kérdésével is, mert azt híresztelik, hogy a román kormányának az a szándéka, hogy a szerződések december 31-én felmondja. Az esetben, ha Románia Ausztria-Magyarországgal mezegezésre jut, ez a felmondás felesleges lesz, mert a többi állammal a szerződések a legiobb kedvezményi záradéka alapján minden nehézség nélkül lesznek megkötöthők.

Vármegyénk helygeli tód betegskört.

A József főherceg Sanatorium Egyesület védnöke József főherceg meghangu fölívással fordul vármegyénk helygelyehez, hogy segítse a népezenatornium létesítését e végből a jótékonyatlmú sorjúték sikere érdekében alakuljanak meg Csiknyyében is a helygelybizottságok. Értesüléstünk szerint az egyesület azoknak, a kik nemescöljút pártolni sietnek, a főherceg védnök aláírásával művezesien kiállított oklevelet kapnak, ezenkívül az egyesület nyv orja le háláját, hogy azon helygelyeinek nevet, akik a legkivalóbb tevékenységet fejtik ki, a népezenatorniumok márványtábláján örökíti meg. Értesüléseink szerint a helygelybizottság Gyergyószentmiklóson megalakult, a felcsiki járársba és Csikszereda városába az egyesület felhívásai most mentek szélre, a többi cskimegyei községekben a felkérés a legközelebbi napokban fog megörörönni. Megjegyzés, hogy a sanatorium helygelybizottsági tagsság anyagi kötelezettséggel nem jár, hanem azzal az érdeklői kötelezettséggel, hogy az egyesület emberbaráti akciója sikert lason, hogy a tagok a maguk örömlomásán lelkes harcossá legyenek a tuberkulózis elleni küzdelemnek. Értesüléstünk szerint a Gyergyószentmiklóson megalakult bizottság a következő helygelyből áll: Dr. Tiltzauer Edéné, és Dr. Gergely Elekú Gyergyószentmiklóról, Dr. Szini Jánosú Szárhgygyról, Dr. Mezy Géazú és id. Száva Istvánú Ditrórl. Mélik Istvánú és Mélik Andorné Remetórl, Külömben büszkölődik az egyesület érdekelten Dr. Tiltzauer Edéné önyagsága. Felkérőnek továbbá az egyesület által a következő helygely: Özv. Mélik Istvánú, Puska Józsefú, Puska Antalú, id. Puska Samuelú, Szilágyi Károlyné, Zakariás Csakyú Guasztávné, Csiky Kálmánné, Csiky Dénesú, Dr. Dobribán Antalú, Dr. Szantpétery Kristófné, Dr. Nagy Lajosú, Szász Lajosú, Merza Vilmosú és Lázár Vilmosú Remetórl, Gál Istvánú és Özv. Márton Ferencú, Csikszentmártonból. Cskszereda városában a következők kérte fel az egyesület: Pusznok Mikó Iloná. Özv. Rikszér Józsefné, Dr. Gullya Lázárlóné, Nagy Imréné, Novotny Mariáné, Papp Domokosú, és Csipkét Árpádné, Cskszentmártyól Pál Gáborné, Bizton hiszik, hogy a nemzeti és népméltó feladatnak ilyen nemesszivil gazdával nagy sikere lesz.

Felhívás a tanítókhöz. A Párkányvidéki Róm. Kath. tanítóegyesület sürgösen felkért Magyarországon összes tanítóit és tanítóegyesületeit, a főképpen azon kétszáz tanítóegyesületet, a melyek 1901. novemberében a ianított nyugdíjtörvény tárgyalása előtt rendkívüli gyűléseket tartottak, s a melyek felirataik utján akkor akcióba léptek, hogy most, a végső szükség óráján, midőn a népoktatási törvényjavaslat ismét a Ház asztalára kerül, ismét akcióba lépjenek. A kormány — ugymond — külömbéget akar tenni az állami és felekezeti tanítók között. Ez olyan sérelem, amit a szó nélkül hagyni nem lehet. Ujra gyűlésezni fölölleges! Hanem azt tegey meg minden tanító és tanítóegyesület, hogy jegyzői rögön szerkesztsek meg egyszerű (belyegtelen) felirat alakjában egyesületeik nevében saját országgyűlési képviselőjükhöz intézendő kérélmeket, irassák alá az egyesület elnöke is és küldjék föl képviselőjüknél azonnal. Azok pedig, akik képviselőjük tartozkodási helyén laknak, kérjék föl személyesen testületleg a közel jövőben a tárgyalás alá kerülő ügy pártolására. A felirát magva ez legyen: 1. Mondja ki a törvény, hogy a felekezeti és községi tanítók

lőrszifetésének minimuma, miként az állami lánitóké: 1000 korona legyen. — 2. Minden tanító birjon egyenlő nyugdíjal, egyenlő szolgálati idő után. — 3. Ha pedig ez nem volna keresztülvihető, akkor ha már a tanító kántori javadalma miatt nem juthat a tanítói fizetés megérettiséhez, úgy méltányos és igazságos csak akkor lesz az eljárás, ha kántori jövedelme viszont betudódja a nyugdíjjogosultságnál is. — 4. A földjavadalomnál a a kataszteri jövedelem szolgáljon zsinórmértékül, hanem a tényleges jövedelem, mint az a papi kongrua céljából eszközölt földjövdelem-számlással történt. — 5. A tanítók szolgálati ideje 35 évre redukáltassék.

Hirdetmény. A m. kir. brassói 24 honvéd gyalogezrednek helyben állomásozó alosztályai részére 1906. évi január hó 1-től december hó 31-ig szükséges alább felsorolt élelmezési cikkeknek nyilvános ajánlatok és tárgyalás útján leendő biztosítása iránt. Az ajánlati tárgyalás 1904. évi november hó 22-én a m. kir. brassói 24. honvéd gyalogezred számú közkezezési bizottság által fog megartatni, hová az alábbi minta szerint szerkesztett 1. koronás bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb a tárgyalás napján reggel 9 óráig beandok, később érkezett vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az élelmezési cikkek közül a hus naponta a többi cikkek pedig a szükséghez képest 10 naponként, fél vagy egész hóra egyszerre szállítandók. További felvilágosítással a fentemlített bizottság naponta 3—12 óráig szolgál a helyi honvéd laktnapján. A szállítandó cikkek árai az ajánlatban úgy állapítandók meg, hogy azokban az egyes cikkekkort fizetendő fogyasztási valamint minden másnemű adó vagy illeték beufoglal-tassék. Az ajánlatok elfogadásánál nemcsak az árak, hanem a cikkek minőség és a szállítók megbízhatósága is mérvéndő és a közkezezési bizottságnak jogában áll a jobb minőségű cikkekért számított drágább árakat is esetleg elfogadni. Az ajánlatokhoz a szállítandó cikkekéről lepecsételt minták csatol-andók.

„A Kert” kéthetenként megjelenő ker-tészeti szaklap november 15-i száma a kö-vetkező tartalommal jelent meg: Konyha-kerítészet. Záltor Gyula: A cseszoka Bokor István: A spargahajtás legegyszerűbb módja Gyümölcsészet. Uhlárik Sándor: A gyümölcs-fák termőképességét befolyásoló bajok Weisz Ferenc: Gyümölcsfák helyes trágyázása Díszkerítészet. Ganák Mártha: Ház és kert III. A rezeda termesztése virágkötéshez Faiskola. Mór Gyula: Még egyszer a vad-rózsa Méhészet. Binder: Egerok ellen véde-kekezés a méhesben Tárca. Gyarmati Lenke: Virág és lakás Gyógy- és iparű-vények. Oláh Dezso: Posványos földek fel-használása Erdősiek. Zelles Aladár: Sárga-gyerepák káros olváltozásairól Hírek. Világ-szemle Apró szakközlemények. Mit tizen a szerkesztőség? A házi tüzely körül Pamest-zetek. „A Kert” előfizetési díja egész évre 10 koronán, félévre 6 korona. Az év minden szakában elő lehet fizetni a kiadóhivatal-ban: Budapest, VII. kerület, Rottenbiller-utca 83.

Török A. és Társai Budapest. Ha a magyar királyi szabadalmozott osztálysora-játék felülírásit között szettekinünk, ön kénytelenül a Török-bank ölik szemünkbe. Ez a cég állandóan azt hirdeti, hogy hazánk legnagyobb sorsjátéküzlete. Ennekörva tudakozdunk és teljesen igazoltat illetékes helyen, hogy a bankház valóban a legna-gyobb sorsjátéküzlet és legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba, amit nem is caudálni való, mert e cég a játszó közönség bizal-ma a legnagyobb mértékben bírja. Azon-kivül a bankház bevét feltekinthetetlen szerezésével játszanak. Csak az előző sorsjá-

ték hatodik osztályában is a sok ezer nyere-ményen kívül a 600.000, 400.000 legna-gyobb nyere-mény egy millió korona beazeg-zen és a többi sok nyere-ményt is hozzá-veve, 2 millió koronánál több fizetett ki-vovőnek. Ilyen eredmények egy osztályban és egyetlen egy sorsjáték-üzletben sem lé-teztek. Ennekörva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Társ. bankházat, ki-nek Budapest, Teréz-körút 46. sz. a. van a föltzete, főkjai pedig Váci körút 4., Muz-zeum-körút 11., Erzsébet-körút 54. sz. alá z mindenkinek ajánljuk. A hivatalos terv szer-int az 1. osztály húszas legkötzelebbi est-törtökön és pénteken, f. é. november hó 24. és 25-én lesz és a sorsjegyek árai a következők: Egy egész 12 Kor., fél 6 Kor., egyneved 3 Kor., egyneved 1 Kor 50 fill. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához Budapestben.

Tanuskodás.

Jelenet a törvényszék előtt.

(A törvényszék csalási bűnpírt tárgyal. A vádlott kétségbeesetten védekezik a bír-ellen. A vádlottóság a vádlott nejt is híd-életi tanuunk. A csinos, fiatal asszony olegána szürke ruhában jelenik meg a sor-móp előtt. Idegesen húzza le szürke so-lyem-keztilyjét.)

Az elnök: Ön tanuunk van beidőzve.
A tanu: Tudom.

Az elnök: Tudatom kell önnek, hogy nem tartozik vallomást tenni.

A tanu: Ezt is tudom.

Az elnök: A törvény, minthogy ön a vádlott felesége, jogot ad önnek, hogy a vallomást megtagadják. De ha vallani akar akkor az igazat kell mondania, mert vallomá-sára esetleg eskü kell lennie.

A tanu: Bocsanat, én már egyszer esküdttem.

Az elnök: Hol?

A tanu: Az ottár előtt. Örtök hűséget esküdtem a vádlottnak, férjemnek. Esküvel fogadtam, hogy senmi bajában nem ha-gyom el.

Az elnök: Bocsanat, az ne a ebben az ügyben volt.

A tanu: Talán mégis... A törvényszék arra kényszerít, hogy ehhez az eskükhöz hű-telen legyek.

Az elnök: Miért? Hísz Ön megtagad-hatja a vallomást.

A tanu: Megtagadjam? Bocsanat elnök ur, ha megtagadom a vallomást, azt a gy-mut önbeszettelem, hogy tudok a férjemre valami terhelőt, de nem akarom megmondani.

Az elnök: Tehát szíveskedjék vallo-mást tenni.

A tanu: Mit érek vele? Ha ártatlan-nak mondom a férjemet, a bíróság nem fog sulyt helyezni a vallomásomra. Valószínűleg eskltre sem bocsát. Hísz oly természetes, erkölcsileg annyira kényszerít dolog, ha az asszony védi, m. n. az urát. A mentő vallo-másnak nem lenne senmi értéke. Egész más lenne, ha terheltem a férjemet. Akkor a bíróság azt mondaná: gonosz asszony, de igazat mond. Letéteiné velem az esküt a megszegésével velem a korábbi esküt, mit az ottár előtt tettem. Szóval, a bíróság híne a gonosznak, a hűségének, a nőességéből kivetkezettnek. De nem híne a tisztés-ség, kötelességtudó asszonynak. Ez a hely-zetem, elnök ur. Tessek kérdozni, felelek.

Az elnök: Férje csalással van vádol-va. Mit tud erről a dolgról?

A tanu (szenvédeylyesen) Tudom, hogy a férjem csal. Megcsalt engem. Gyávny, nyomorultul, Három év óta van kölyve. Sítány, hitvány teremtés. Nem is az utcará, hanem a szemőtre való. És ezért a nőrt hanyagolt el engem és családját. Nyomor-ús, szegénybe taszított. Most is vad gyüllo-let lobog bennem, ha rá gondolok. Képen lennék tört ragadni és ledőlni a nyomorultat.

Az elnök: És ami a szőbun forgó esan-lant illeti.

A tanu (nyugodtan): Abban ártatlan Teljesen ártatlan.

Az elnök: Kész ön erre az esküt le-tenni?

A tanu: A legnagyobb készséggel. (Szívzere teszi jobbkeztét.)

A törvényszék megesketi a tanut, ki a vid és védőbeszéd alatt sőtét, gyűlölettel-jes pillantásokkal sújtja a vádlottak padján ülő férjét.

A törvényszék fölmenti a vádlottat. A folyosón a védő gratulál az asszonynak:

— Remekül csinálta. Micsoda hév, micsoda pátoz!

— Ja ügyvéd ur, ne feledje, hogy drámi színésznek készílttem. Három évig tanultam

Az ügyvéd megszorítja a kezét:

Nagy talentum... Becsület azavamra! S ha egy kis protekciója lett volna...

Sz. 13447-904. ökvii.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY KIVONAT.

A Csikszeredai kir. törvényszék mint telekötényi hatóság közli, hogy Dr. Vass Lajos ügyvéd székelővárbahalyi lakós végrehajtatnak András Ferenc csikszeredai végrehajtatás szenvedő ellen 100 kor tősköt-velelés és járuléki iránti végrehajtatási ügy-be a csikszeredai kir. törvényszék terüle-tén levő Csikmadéfalva község határán fekvő a csikmadéfalvi 1368. sz. tőskötben irt A. f. 1. rez. 817 hsz. alatti kertre 40 korona, 3 rez. 891, 822, 826, 834 hsz. alatti ház és kertre 388 kor. kiköltési árban. 3 rez. 12671 hsz. alatti szántóra 118 korona kiköltési árban, 4 rez. 2867 hsz. alatti szántóra 80 korona kiköltési árban, 5 rez. 2934 hsz. szántóra 142 korona kiköltési árban, 6 rez. 3923 hsz. alatti szántóra 18 kor. kiköltési árban, 8 rez. 3215 hsz. szántóra 18 kor. kiköltési árban, 9 rez. 1865 hsz. szántóra 18 korona 18 korona megállapított kiköltési árban és pedig a végrehajtatási törvény 156. § a értelmében nem csak az András Ferenc végrehajtatás szenvedő hanem a Szabó Károly, Szabó Lázár társulajdonosok jutalé-kaul is a csikmadéfalvi 2739 sz. tőskötben. A f. 1 rez. 4708 hsz. szántóra 22 korona ki-költési árban, és pedig a végrehajtatási tör-vény 156 § értelmében a Szabó Krisztina (kinek férje Balló Mózes) társulajdonos ju-talékára és a csikmadéfalvi 1366. sz. tőkötben A. f. 1. rez. 1119. hsz. szántóra 104 kor. kiköltési árban, és pedig a végrehajtatási tör-vény 156 § a értelmében a Szabó Ferencz Szabó Ferencz, szül. Szőcs Erzsébet, Szabó Károly, Szabó Lázár társulajdonosok jutalé-kaul, a csikmadéfalvi 1065 sz. tőskötben A. f. 2-90 hsz. alatti szántóra 52 korona kiköltési árban és pedig a végrehajtatási törvény 156 § a értelmében a Szeutes Mózes, Szabó Károly, Szabó Lázár társulajdonosok ju-talékára is a 2700 hsz. tőkötben A. f. 5408 hsz. szántóra 40 korona a csikmadéfalvi 1190. sz. tőkötben A. f. 2 rez. 7074. hsz. a kaszál-óra 26 korona kiköltési árban és pedig a végrehajtatás elreodete, és hogy a fent me-gnevezett ingatlanok az 1906. évi január hó 2 napján d. e. 9 órákor Csikmadéfalva kö-zség házául megtartandó nyilvános árveré-sen a megállapított kiköltési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1891. Lx. t. z. 42. §-ában jelölt árfolyammal számít tt és az 1891. évi nov. hó 1-én 3393. sz. a kelt igazságügyminis-teri rúndelet 8. §-ában kijelölt övndöképes értékpapírban a kiköltött kezdehez letenni, avagy az 1891. Lx. t. z. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlege elhly-zéséről kiállított száallyzerő elemere-vényt átsovgáltatni.

Kelt Csikszeredán, 1904. évi október hó 31 napján.

A csikszeredai kir. törvényszék mint telekötényi hatóság.

László Géza,
kir. tör. bír.

-1904. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járási bíróságnak 1904. évi Sp. I. 114. sz. végzése folytán dr. Tamber József ügyvéd által képviselt özv. Szabó Andrásné csikszeredai végrehajtató részére Gondos Balázs Csikszereda végrehajtást szenvedő ellen 140 kor. 75. filler követelés s jár. erejéig elrendelt közigazgatási végrehajtás folytán alperes-től lefoglalt és 960 korona becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járási bíróság 1904. évi V. 1141. sz. végzésével a további eljárás elrendelhetvén, annak az alap és felül-foglaltatik követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszeredába beendő megtartása határidőül 1904. évi december hó 3-ik napján d. n. 2 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig lovak, szena, esikók, székér stb., stb. a legutóbbat igazéronek készpénzfelvétel mellett, szükség esetén beszáron alul is el fognak adatni.

Felkívattak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok ve-elárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez, jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna es ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttmel irásban beadták, vagy pedig szóval b. jelenetnél elne mulaszták, mert különben csak a vételár felőls legére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1904. évi november hó 19 napján.

ABRAHÁM,
kir. bir. végrehajtó.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábzanadásától.

1 korona beklítése ellenében
(tíz levéljegy) bérmentve küldi

REISZ GYÓGYSZERÉSZ

H A L A S.

Tudósítás!

Vann szerezésem a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy folyóévi szeptember hó 1-én

a kádás meleg-fürdőt

megnyitotam, mely mindennap a n. é közönség rendelkezésére áll, d. e. 8 órától késő esti órákig. Egy fürdőkád: 80 fill. 1 k. és 1 k. 20 f

Kiváló tisztólattal

Szopos Domokos,
Csikszeredában

Ne vegyen

Cimbalmot, Harmoniumot,
míg

Remenyi Mihály

műhangszerész fogadjatik ké-
pes árjegy zékét nem olvasta,
mely ingyen és bérmentve küldetik.

(Budapestről, Király-utca 44. l.

A csikszeredai takarékpénztár közhírré teszi, hogy folyó év november hó 1-től kezdődőleg betéteket 4% kamattal fogad el.

A régi betétek 1905. január hó 1-től szintén 4%-kal kamatoznak. A kamat-adót az intézet fizeti.

Csikszereda, 1904. október 29-én tartott üléséből.

Az igazgatóság.

ELSŐ LEGNAGYOBB MAGYAR SZABÁSZATI

magán-tanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, lüzve 6 korona, kötve 8 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 kor. Minden tanítvány ingyen kap ily könyvet. Férfi és női divatlapok nálam kaphatók. Szabászatra tanítványokat el fogadok.

MEHR SAMUEL

okl. műszabásztanító.

BUDAPEST

VIII. Bökkszilárd-utca 14.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és feloldít jótállás mellett közhírré, reuma, asthma (nehéz lélegzés), állmatlanság, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migrén, tehetetlenség influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, ki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 44. nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. A hol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérlet; megvagyok győződve a készülékem biztos hatásátáról.

A nagy készülék ára 6 korona.

idült betegnekél alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,

könnyebb betegségeknel alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföldi részére.

SCHIEFFER D. SÁNDOR, BUDAPEST,

VIII., Bezerédi-u. 3/a. sz.

Legújabb divatu, szebbnél-szebb, művészi kiviteli képes és színes

Levelező-lapok

olcsón kaphatók

Gyönös és Társa
könyv, papir és írószerkereskedésében.

Hulladék tűzifa

a csikszentkirályi gőztűrésznél szekerenként 1 koronáért kapható. Ugyanott a gazdasághoz szükséges bármilyen deszka jutányosan beszerezhető.

Friedländer Lajos.

Brázay-féle

sósorszesz

A Brázay-féle sósorszeszrel való borogatásnak nagyon egyszerű a módja. Belemártunk a sósorszeszbe egy durabka vásznat s ezt oda tesszük vagy odakötjük az illető testrészre.

MINDENNEMŰ

VASESZTERGÁLYOZÁST,
GŐZGÉPEK LOKOMOBILOK, CSÉP-
LŐKÉSZLETEK, IPARI, GAZDA-
SÁGI, REMINGTON IRÓ, MÁSOLÓ,
VARRÓGÉPEK, KERÉKPÁROK,
KÖZLŐMŰVEK, KÜTSZIVATYUK,
VIZVEZETÉK, VIZI ÉS GŐZMAL-
MOK BERENDEZÉSÉT ÉS JAVI-
TÁSÁT JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZÍTI

KÖVÉR ***
***** GYÖRGY,**
GÉP-, BUTOR ÉS ÉPÜLET
MŰLAKATOS
CSIKSZEREDÁN (FŐTÉR)

Köhögés és hurut ellen nincs jobb
RETHY-féle

pémetafü-cukorkáját!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
határozottan **RETHY-félét** kérjünk,
mivel sok hasonlatlan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak **RETHY-félét** fogadjunk el!

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Manhattan nélkül   Manhattan porral

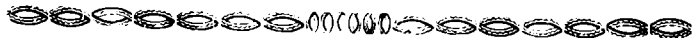
Aki sertésait gyorsabban akarja felhizlaltatni
tehenitől és kecskétől több és jobb,
minőségű tejet akar, aki erős igyónú bar-
mokat és tüzes tovakat akar, egyszerűen aki
jüvedelmezőbb állattenyésztést akar, az hasz-
náljon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély
és dúsan megtérül. 100 kg. 50 kor., 50 kg.
26 kor. Egy 5 kilós próbaküldemény 5 kor-
náért küldünk postán bérmentve utánvétellel,
hogy legkisebb gazda is meggyőződhessen a
Manhattan por bámulatos hatásáról.

KÖZPONTI FŐRAKTÁR:

MANHATTAN Electrophol vállalat
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15/a.

Kiváló szerencse Töröknél

Felülmulhatatlanul

kedvez főúrudánknak szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona
nyereménynél többlet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennéltojva, hogy a világ legesélydusabb osztály-
sorsjátékában vegyen részt. — Amost következő magy. kir. szabá-
dalmozott 15. osztálytorsjátékban újból

110000 sorsjegyre 55000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget

14 millió 459.000 koronát

korsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá jutalom 600.000. 1 nyeremény 400.000.

1 a 200.000. 2 a 100.000. 1 a 90.000. 2 a

80.000. 1 a 70.000. 2 a 60.000. 1 a 50.000.

1 a 40.000. 5 a 30.000. 3 a 25.000. 8 a 20.000.

8 a 15.000. 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 25.000 nyeremény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/2 ered. sorsjegy frt — 75 v. k. 1.50; 1/2 ered. sorsjegy frt 1.50 v. k. 3 —

1/2 „ „ 3. — „ 6. —; 1/2 „ 6 — „ 12. —

A sorsjegyeket utárvétellel vagy előzetes bekiüldése
ellenében küldjük mintán

Hivatalos tervezetdíjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. évi november 24-ig

kérünk bizalommal hozzánk beküldeni a húzás máj nov hó 24. 25 én lesz.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főúrudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körút 46/a, I. bók: Váci-körút 4/a.**

II. bók: **Múzeum-körút 11/a, III. bók: Erzsébet-körút 54/a.**

Rendeléstől levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részre

1. oszt. m. kir. szab osztálysorsjáték ere-

deai sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összegzet   korona összegben   utárvételezni kérem   A nem telező
postautalvánnyal küldöm   mellékelem bankjegyeket en-   tériendő.

Pontos cím:

5 koronáért

küldök 4 1/2 kilo (körülbelül 50 darab) kevésbé megszárított finom csejhe

piperezappant

rozsa, lilomtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi

AUFFENBERG JÓZSEF, BUDAPEST, VII., Huszár-utca 6. szám.

Jorgó János

órás; raktár: BÉCS, III/4., Rennweg Nr. 75/B.

Levelezéssel elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkapasson, oleó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részletes teljesítés kizárva.

ÓRAJAVITÁSI MŰHELY.

Mindenemlék szerelőjén új rugó helyezésére 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

KIVONAT A NAGY ÁRJEJYZÉKBŐL:

7787. sz. legolcsóbb, legújabb strapacóra, nickelokkban, 36 órai jár.	2	fr 30
8099. sz. valódi páncél—lánc 15 gr.	1	fr 10
7858. sz. ezüst remontoir duplával	5	fr 10
7903. sz. lapp-óra lüteművel, 2 süllyed.	11	fr 50
130 cm. magas	1	fr 20
7929. sz. jó ébresztő óra	1	fr 20

Szíveskedjék megemlíteni és lüszézánumra 75/B. pontosan figyelni.

A címre ügyletünk!

Kerékpáralkatrészek

2000-ai előzőbb lehet nálunk kasszavasmint bármely világ legelőbb gyártású Kerékpárokat gyártó árakon alul hav. 10-12 havas részlelvezetésre. Varrógépek bel- és külföldi előrendű géryakból havi 6-8 koras részlelvezetésre

Tovább árjegyzékkel. Egyenként magas jutalék mellett felvételnek

MIKLÓS és TÁRSA
varrógép kerékpár és alkatrész nagykereskedők
BUDAPEST, VII., József-körút. 59. sz.

Egy

háztartási mérleg
ingyen!

Mesésen oleó árak mellett küldöm szét tulhal-mazott raktár-műlő világ-bírló a kiválóágunkért általánoson kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

6 drb mexikói ezüst asztali kőst, 6 drb mexikói ezüst evővillát, 4 drb mexikói ezüst evőkanalat, 12 darab mexikói kávészálant, 6 drb kiváló deszerkőst, 6 drb kiváló deszerkőst, 1 drb mexikói ezüst lovosmörty kanalat 1 drb mexikói ezüst tejmérőt és 2 drb elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 kr

Minden megrendelő ezenkívül jutalom képen egy ezüsttárgy mellett pontosan méküldi 12,54-felküldő borlel-kezeséggel háztartási mérleget kap teljesen újítatlanul A mexikói ezüst egy teljesen fehér óra (belül is), melynek tartóágáért és kiváló minőségéért 25 évi zártállást vállalok. Székküldés a pénz előzetes megküldésesetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból

Auffenberg József,

BUDAPEST, VII., Huszár-utca 6. szám.

(Árjegyzék ingyen)

Szolid és szabott árak!

Figyelemre méltó!

Alulírott ajánlja becsületes megrendelőnek, valamint nagyérdemű közönségnek szíves figyelmébe az újonnan megérkezett legkényesebb igényeket mind a tekintetben kielégítő

ŐSZI ÉS TÉLI
finom gyapju és kamgarn szöveteit.

Együttal melülr b. megrendelőmnek eddigi szíves pártfogásukért hálás közönetet mondánék. kérem b. megrendelőm, valamint közönség további szíves pártfogását, azon ígéretem mellett, hogy mit eddig ezután is szem előtt fogom tartani legszolidabb árak mellett való előzékeny kiszolgálást.

Vagyok szolgálatokra kész kiváló tisztelettel

Deezy János,

térti-szabó Csikszereda (saját háza).

Pontos kiszolgálás!

PENZ

40-OS

örlesztéses kölcsönök Budapesti és külföldi elsőrangú pénzüzetektől a föld-birtok és ingatlan 2. értékeig I. és II. helyre 15-25 évig tartó futamidőre

Személyhitel! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magán-lévitatókoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig tartó futamidőre gyorsan és diszertelen. Banks és magánadósságok konvertálása.

Meller Lajos és Társai

bankbizomány, Budapest, VI. Dávid-utca 15. (Főrengyszámlig bejegyzett cég).

(Változó bélyeg)

Szerezzük be mentőszekrény szükségleteinket minél előbb, hogy meg ne birságozjanak!!!

A legújabb miniszteri rendelkezések megfelelő mentőszekrények, teljes felszereléssel

Schottola Ernő

gyáros és nagykereskedőnél, a magyar általános katonagyágyarban, Budapest, Andrássy-ut 2. szám

alatt kapható!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.